Figueres, la dels bells mercats

Que difícil que és descriure els moviments socials de les festes. La festa de maig de Figueres té el triple origen de fira econòmica, de festa social i de tradició religiosa. Una potent falla històrica ha incidit en la geologia humana de la ciutat. Ha enfonsat la tradició religiosa, ha erosionat la seva façana mercantil i ha fet emergir el valor de festa popular i de participació.

Tot era més fàcil en les societats agràries de l'antic règim. Santa Creu ha estat sempre el mercat de festa major de Figueres, la "dels bells mercats". Una trobada per a l'intercanvi i per buscar un senzill contrapunt festiu en una societat de pautes simples.

No estic segur que Figueres hagi entrat en els elements de canvi, l'època líquida que pregona el sociòleg polonès Bauman. Els canvis en la seva mentalitat, el pensament d'una ciutat de glòria republicana que va ser colgat per un magma de cendra grisa. Sí, grisa, com si es tractés d'un malalt d'Alzheimer que oblida el seu passat. En aquest punt no puc evitar retrobar les càlides converses amb l'Ernest Lluch quan ens advertia del perill d'escriure la tradició amb majúscula. La bona, deia, s'escriu amb minúscula. Aquesta Figueres polièdrica ja es manifesta en el mateix moment del pregó inicial. Enguany una bona proposta de la Montserrat Mauné des del balcó institucional, però amb un chupinazo alternatiu a la cantonada. I la dualitat figuerenca té dies ben diferenciats, com si intentés ajustar-se a la reflexió gramsciana del vell món que mor i un de nou que tarda a aparèixer.

El dia de Santa Creu ens ofereix les tradicionals roses i la litúrgia religiosa, la d'una ciutat que ho celebra tot al centre i es nega a transferir als barris. La ciutat del senyor Esteve, la dels menestrals i botiguers que ara ja és dels funcionaris i de les franquícies. La tradició que es nega a transformar-se.

Per contra el Primer de Maig emergeix la fórmula figuerenca de la participació i l'ocupació dels carrers per una gernació de gent que representa, des de gairebé sis-cents anys, la necessitat d'intercanviar allò que els fa falta en les seves vides i en les seves economies. El dia de la fira del dibuix i de la pintura, del brocanter, de l'artesania, de l'alimentació, del vidre, l'Ecofira i de la foto. Un dia que recorda la vella capital de l'Empordà amb el seu mercat tradicional. Segur, el dia que Figueres torna als seus orígens: un conjunt d'homes lliures que basteix la seva condició de ciutat en l'organització d'un mercat mil·lenari.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 30-04-2015 Pàgina 51

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/849086-figueres-la-dels-bells-mercats.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesSocietat&utm_source=rss&utm_medium=mesSocietat&utm_campaign=rss